

Почина доайенът на българската емиграция в САЩ д-р Иван Гаджев

На 20 май 2017 г., след боледуване, почина доайенът на българската емиграция в САЩ, създателят на *Института по история на българската емиграция в Северна Америка*, големият родолюбец, автор и искрен приятел на нашето издание, Д-Р ИВАН ГАДЖЕВ. Погребението на д-р Гаджев ще бъде на 24 май в Детройт. Изказваме най-искрени съболезнования на семейството му и на всички, които го познаваха и обичаха.

ДЪЛБОК ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТТА МУ!

Д-р Иван Гаджев (1937-2017)

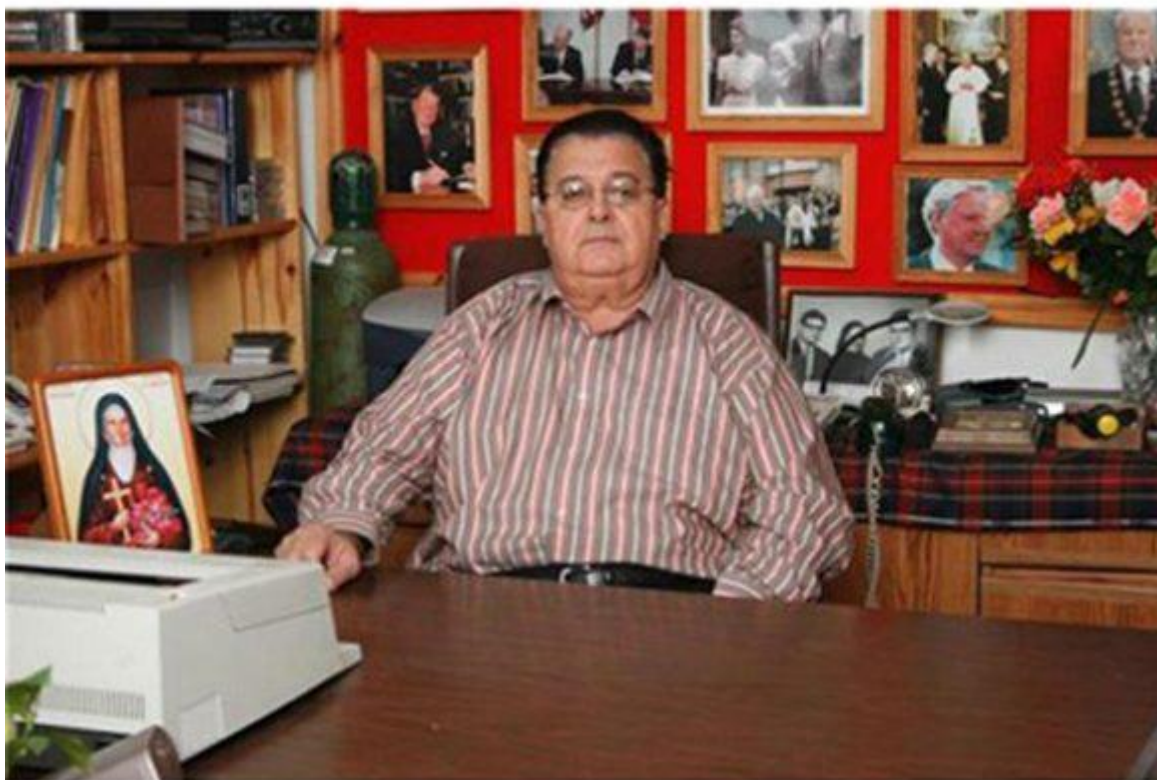
Иван Гаджев е роден на 23.12.1937 г. в гр. Неврокоп (днес гр. Гоце Делчев). Баща му е убит без съд и присъда през октомври 1944 г., когато той е бил едва на 6 години. С много трудности успява да се пребори с клеймото на син на „народен враг“, което забранява на такива деца на следват, и завършва по-късно Висшия институт по ветеринарна медицина в София. През 1968 г. д-р Гаджев преминава нелегално строго охраняваната българо-гръцката граница, за да търси политическо убежище. Същата година успява да стигне до САЩ.

Той пристига в САЩ през декември 1968 г. Установява за постоянно в Детройт, щата Мичиган. В САЩ следва за втори път ветеринарна медицина и се дипломира като първия български ветеринарен лекар в Северна Америка. През 1973 г. се жени за българка, родена в САЩ, Флоранс Христова. Двамата имат пет деца, на които дават български имена и родолюбиво възпитание. Д-р Гаджев е собственик от 1974 до 2002 г., когато се пенсионира, на модерна ветеринарна лечебница в Детройт. Бил е активен член на българската емигрантска колония в Северна Америка, секретар на ЦК на Македонската патриотична организация за Северна Америка, Австралия и Европа, председател на МПО „Татковина“ – Детройт, сътрудник на Български национален фронт на д-р Иван Дочев.

През 1976 г. д-р Гаджев създава и ръководи Македоно-български научен институт „Св. Климент Охридски“ в Детройт. До дома си в Детройт той построява библиотека, в която събира над 40 000 тома, 1 млн. архивни документи, хиляди снимки и други ценни вещи, датирани от 1880 г. до наши дни. След признаването на Р. Македония от България през 1992 г. Институтът се преименува и разраства като Институт по история на българската емиграция в Северна Америка „Илия Гаджев“. Институтът е кръстен на името на бащата на д-р Гаджев, активист на ВМРО и учител, убит като „народен враг“.

След промените от 1989 г. д-р Гаджев се завръща в България. Той построява по-късно специална сграда в центъра на родния си Гоце Делчев, в която през 2001 г. прехвърля от САЩ цялия архив на Института по история на българската емиграция в Северна Америка. Няколко огромни ТИР-а са били необходими, за да поберат събраните от д-р Гаджев документи, книги, снимки и други материали.

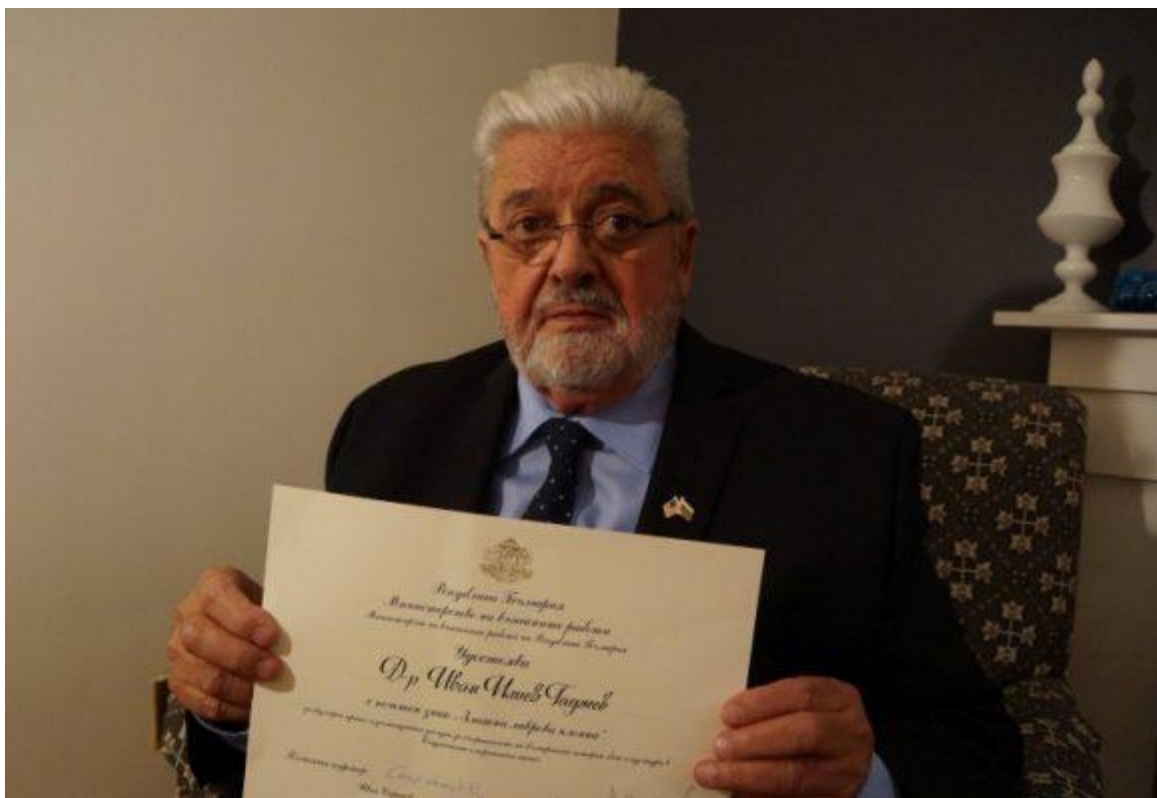
Иван Гаджев посвещава изключително много време и усилия по време на емигрантския си живот, да събира и съхрани за поколенията исторически документи, разкази и архиви на българската емиграция в Америка. За съжаление българската държава не направи нищо съществено за това създадения от него Институт по история на българската емиграция, с неговите наистина много ценни архиви и документи, да не бъде само една частна инициатива, поддържана единствено от създателя си.

Д-р Иван Гаджев в библиотеката си в Гоце Делчев

Д-р Гаджев е автор на книгите *"История на българската емиграция в Северна Америка. Поглед отвътре. Т.1. 1860-1944 г."*; *"История на българската емиграция в Северна Америка. Поглед отвътре. Т.2. България, мащеха наша. 1944-1989 г."*; *"Иван Михайлов. Отвъд легендите"* в два тома; *"Непримиримият Илия Минев. От първо лице и другите за него"*; *"Лушин"* (посветена на баща му Илия Гаджев, издадена в пет тома) и др. Той е спонсорира, освен това, много автори, изследвали историята на България и на Балканския полуостров, както и историята на българската емиграция в Северна Америка, за техните изследвания. С материали и документи е помагал и на електронното ни издание Еврочикаго. Сам съхраняваше в архива си голяма част от авторските материали публикувани при нас.

През 2014 г. д-р Иван Гаджев бе награден с най-високото отличие на МВНР – *"Златна лаврова клонка"*. Това заслужено, макар и позакъсняло признание, му бе присъдено за цялостния му принос към запазването на българския национален дух и история зад граница. Наградата* бе връчена на д-р Гаджев от тогавашния български генералния консул в Чикаго Симеон Стоилов, на специално тържество, състояло се в Български културен център в Детройт през есента на 2014 г.

Д-р Иван Гаджев при получаването на най-високото почетно отличие на МВНР „Златна лаврова клонка“. Детройт, ноември 2014 г.

Цитати от публикации на д-р Иван Гаджев в нашето издание:

Из [„Арогантността на бившата агентура на ДС“](#)

„В България са известни не имената на комунисти, а на тренираните палачи на комунизма, като Лев Главинчев, Мирчо Спасов, Юлия Ръжгева, Газдов, Горанов и пр. Аз лично не мразя комунистите, те са обикновени хора, но тяхната идеология ги превръща в това, което видяхме и преживяхме от 1944 до 1990 г. – в зверове. Те ме оставиха сирак на 6-годишна възраст, убивайки баща ми, по професия учител, без съд и присъда на 42-годишна възраст на 5 октомври 1944 г. Те отнеха родния ми дом и ни оставиха на улицата. Осем години не ми разрешаваха да продължа образованието си, като син на народен враг ликвидиран от „Народния съд“. Преследваха семейството ни и създадоха в душата ми още от малък омраза и презрение към системата, която създаваше „герои“, като Лев Главинчев. Комунизмът създаваше безпричинно и насилствено своите врагове – антикомунисти. Комунизмът създаде в мен не само омразата към това учение и идеология, но укрепи характера ми на непоколебим борец, който не се изплаши да поеме пътя към свободата дори и през телените заграждения и секретни гранични постове. За да мога на 4 юли 1968 г. да „обезчестя“ девствената гранична заставка, както беше известна заставата край с. Годешево (Гоце Делчевско) на българо-гръцката граница.“

Из „За Българския синдром“

„Миналото и традициите на един народ са като корените на дървото – ако ги няма, дървото загива. Народ без корените си също така загива. Затова онези, които се обявяват срещу изучаването на миналото на българския народ, оскверняват достойнството на този народ, а поведението им не може да се определи другояче, освен като национално предателство.“

Из „Доайенът на емиграцията ни в САЩ д-р Иван Гаджев за бъдещето на ДАБЧ“

Всички опити на българските правителства да овладеят и контролират българската емиграция се оказаха безплодни.

На правителствата в София е останало едно-единствено решение – вместо комитети и агенции, да се опитат да обединят и привлекат 7-те милиона емиграция, чрез МИНИСТЕРСТВО НА БЪЛГАРИТЕ. Така са постъпили в Израел, Гърция, Македония и пр.

В Библията е казано точно:

„Всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове. Не може добро дърво да дава лоши плодове, нито лошо дърво да дава добри плодове...

Всяко дърво, което не дава добър плод, отсичат и хвърлят в огъня.“

[Матей, 7:16-19]

Ако управниците в България имат поне малко разум, те ще трябва да се поучат от казаното в Библията, да отсекаат безплодното дърво на различните комитети и агенции за българите в чужбина, и да създадат Министерство на българите извън България – Северна и Южна Америка, Западна Европа, Австралия и Нова Зеландия и пр. Само така ще е възможно обединението на всички българи, управлявани от избрани от тях самите ръководители, а не назначени бивши агенти на ДС, партийни и комсомолски активисти, бивши членове на комунистическите партии и съюзи (БКП, БСП, ДПС, АТАКА и др.)“